

L'ARTICLE DEL DIA

Jordi Solé Tura
Diputat i dirigent del PSC.

Martí i Pol i el premi Nobel

Designem el gran poeta català candidat al màxim guardó de la literatura. Si hi ha un acord sòlid aquí, a Catalunya, podrem superar les dificultats i les picabaralles de grup i de capelletes

Miquel Martí i Pol, el nostre gran poeta, va complir divendres el seu 70è aniversari i està sent merescudament homenatjat. De fet, ja han començat els actes d'homenatge, al Palau de la Generalitat, a Vic, a Girona, i continuaran al llarg de l'any en altres llocs de Catalunya, per la seva extraordinària obra poètica i per la seva no menys extraordinària trajectòria cívica en unes circumstàncies personals especialment dures i difícils.

També aquest any es parla i es parlarà de la possibilitat de presentar un escriptor o escriptora en llengua catalana com a candidat o candidata al premi Nobel de literatura. Sé que hi ha moviments respecte a això i és bo i saludable que n'hi hagi. Però crec que ha arribat el moment d'unir forces i voluntats perquè sorgeixi un candidat que sigui l'expressió mateixa d'una literatura com la nostra, tan maltractada en els anys de la dictadura i tan recuperada després amb la democràcia en la seva riquesa i en la seva complexitat.

Per mi **Miquel Martí i Pol** és el símbol i el punt de referència principal d'aquesta lluita, d'aquesta trajectòria i d'aquesta realitat. Per això m'atreveixo a proposar, des d'aquesta tribuna i a títol personal, una cosa que en principi pot semblar utòpica, però que pot ser real i efectiva si ens la proposem, és a dir: que des dels diferents sectors de la cultura catalana i des de les diferents entitats cíviques i polítiques ens posem d'acord per proclamar **Miquel Martí i Pol** com el candidat de Catalunya al premi Nobel de literatura.

Sé que no serà fàcil portar a terme la proposta ni serà fàcil el camí en cas que la posem en marxa, però només el fet d'intentar arribar a una decisió àmpliament unitària ja serà una demostració de sentit comú i de vitalitat col·lectiva. I amb aquests dos atributs, el sentit comú i la vitalitat col·lectiva, es pot anar molt lluny i superar molts obstacles.

No amago que en aquesta proposta hi ha alguna cosa de personal. Vaig conèixer **Miquel Martí i Pol** en unes circumstàncies molt especials, a mitjans dels anys 50, quan acabava de tornar de l'exili i em debatia entre

grans dificultats professionals i polítiques. Al cap de poc de publicar aquell llibre que tant enrenou va aixecar, *Catalanisme i revolució burgesa*, vaig rebre una carta d'un jove de Roda de Ter que es deia **Miquel Martí i Pol**, treballador del tèxtil i escriptor, que em va impressionar pel to, pel contingut i per la qualitat de la reflexió i del llenguatge. Era, a més a més, un noi de poble, com jo. Vaig connectar de seguida amb ell i crec que ell va fer el mateix amb mi, malgrat que no estàvem d'acord en tot. Però el que vaig descobrir al llarg d'aquella relació era que el jove treballador de Roda de Ter era, per sobre de tot, un enorme poeta.

Des d'aleshores han passat molts anys, **Miquel Martí i Pol** ha hagut de lluitar contra una malaltia cruel i devastadora, però continua sent un jove de

Roda de Ter convertit en el més gran poeta de Catalunya i, de fet, el que ha mantingut i ha revifat la torxa que van deixar, a un nivell ja molt alt, altres grans poetes com **Salvador Espriu**, **Pere Quart**, **J.V. Foix** i **Gabriel Ferrater**. Ha estat, per tant, protagonista fonamental de tota una etapa de lluita per la llengua catalana i d'una altra etapa de consolidació. Es va revelar com a possible gran poeta en els moments difícils d'un franquisme devastador, es va confirmar com una gran esperança durant la lluita per les nostres llibertats, va esclatar com a poeta efectivament gran en els moments culminants del combat col·lectiu per la llibertat, l'amnistia i l'Estatut, i ha mantingut la torxa molt alta fins avui.

No ha estat, no obstant, un poeta polític, en el sentit estricte de la paraula, sinó un poeta que ha avançat com a tal a mesura que la societat catalana i el conjunt de la societat espanyola avançaven cap a la llibertat. No ha estat tampoc un poeta èpic, sinó un poeta de l'amor, del sentiment, de l'amistat, de l'angoixa, de tot allò que defineix el marc real de la vida corrent entre persones corrents i que, com a tals, evolucionen amb el transcurs del temps. I tot això amb un llenguatge que és l'expressió i la síntesi dels avatars mateixos de la llengua catalana en aquests anys de canvi polític, social i cultural.

Per tot això, crec que **Miquel Martí i Pol** és el gran poeta de la Catalunya d'aquest final de segle, la síntesi exacta del passat i del present de la nostra literatura i l'expressió perfecta del que la nostra cultura pot aportar a la cultura de tot el món, és a dir, a la cultura reconeguda i premiada pel premi Nobel.

Espero que entre tots siguem capaços d'entendre-ho així i posar fil a l'agulla. Sorgiran dificultats, sens dubte, a Catalunya i a la resta d'Espanya; pot ser que s'addueixin problemes administratius i, fins i tot, que sorgeixin picabaralles de grup. Però si hi ha un acord sòlid aquí, a Catalunya, podem superar les dificultats, resoldre els eventuais problemes administratius i, per sobre de tot, demostrar que mirem més lluny que les picabaralles de grup o de capelletes.

